

عنوان مقاله:

ساختار امر قدسی در یسنه

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب حماسی، دوره 9، شماره 15 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

شروین وکیلی - مدرس مدعو دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

در این نوشتار ساختار رمزگذاری امر مقدس در یسنه ها مورد بررسی قرار گرفته و مفاهیم هم ریشه آن در منابع ودایی بررسی شده است. آن گاه به چگونگی آرایش و سازماندهی گرانی گاه های معنایی نشانگر امر قدسی اشاره شده و نظامی پنج گانه پیشنهاد شده که از سویی با نیروهای تشکیل دهنده روان و روح انسان و از سوی دیگر با عناصر گیتیان تشکیل دهنده گیتی پیوند برقرار می کنند و به این ترتیب گیتی و مینو و عالم اکبر و عالم اصغر را به هم متصل می سازند. بر مبنای این پژوهش، دو لایه متفاوت از صورتبندی امر قدسی در یسنه قابل تشخیص است. در یک لایه، پنج نیروی گیتیان و پنج عامل مینویی مشخص شده اند که با پنج گاه شبان روز و پنج نیروی روانی انسان تناظر دارند. در لایه ای دیگر، این پیکربندی بر مبنای رمزگان نجومی و مفهوم هفت اختر و هفت فلک به هفت نیروی دگردیسی یافته و به این ترتیب کل نظام نشانه های منسوب به ایزدان را پیچیده ساخته است. این دستگاه دو لایه ای، مفهومی نو از انسان را تعیین می کند و سوژه «من» را بر جایگاهی نو در کائنات می نشانند. خلاصه سخن آن که رمزگذاری امر قدسی در یسنه، از نظام سی و سه خدایی کهن هند و ایرانی شروع شده و به دو سیستم موازی پنج و هفت نیرویی منتهی شده است، و این همه بستری برای بازتعریف مفهوم من در بافت دینی یکتاپرستانه فراهم آورده اند.

کلمات کلیدی:

یسنه ها، امر قدسی، وداها، زمان، عناصر مادی، نیروهای روحانی، پنج گان، گیتی/ مینو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1541796>

